

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชน
ด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology) มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและมีศักยภาพที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการเงินและเศรษฐกิจได้อย่างก้าวกระโดด อำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสามารถผลักดันประเทศให้เข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ อย่างไรก็ตาม อุปสรรคสำคัญในการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้และพัฒนาต่อยอดในประเทศไทยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ คือ กฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจและการทำธุรกรรมด้วยวิธีการทางเทคโนโลยีต่างๆ และยังเพิ่มต้นทุนทางเศรษฐกิจโดยไม่จำเป็น อีกทั้ง บทบัญญัติกฎหมายบางประการได้กำหนดหน้าที่ให้กับผู้ให้บริการทางการเงินต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพิสูจน์ตัวตนของผู้ทำธุรกรรมกับผู้ให้บริการทางการเงิน เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อาชญากรรมร้ายแรง หรือการรักษาความมั่นคงของประเทศอันเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่การได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นไปได้ยากและสร้างต้นทุนในการดำเนินธุรกิจของผู้ต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการ เพื่อให้เข้าถึงและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง รวมทั้งเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ โดยข้อมูลเหล่านี้บางส่วนอยู่ในความครอบครองของเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในบางกรณีมีข้อจำกัดในการเข้าถึงหรือการให้ข้อมูล ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน ดังนั้น เพื่อแก้ไขอุปสรรคดังกล่าว สมควรมีกฎหมายเฉพาะเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (ease of doing business) ตลอดจนการทำธุรกรรมด้วยวิธีการทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง และเพื่อลดต้นทุนในการทำธุรกรรมต่าง ๆ โดยรวมของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชน
ด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถนำเทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology) มาใช้และพัฒนาต่อยอดในประเทศได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยการเข้าถึงข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการ เพื่อเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง และเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบข้อมูล พิสูจน์ตัวตนของผู้ทำธุรกรรมกับผู้ให้บริการทางการเงินตามที่กฎหมายกำหนด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อาชญากรรมร้ายแรง หรือการรักษาความมั่นคงของประเทศ อันเป็นประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว
ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เทคโนโลยีทางการเงิน” หมายความว่า เทคโนโลยีใด ๆ ที่นำมาใช้เพื่อพัฒนา
และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการเงินและการเข้าถึงบริการของประชาชน

“ผู้ให้บริการทางการเงิน” หมายความว่า

(๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(๓) ผู้ที่ประกอบการในธุรกิจประเภทซึ่งอยู่ภายใต้กำกับของคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎหมาย
ว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

(๔) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิตตาม
กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต

(๕) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันวินาศภัย
ตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย

(๖) ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(๗) ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลให้ทดสอบนวัตกรรมกับลูกค้าจริง
(regulatory sandbox)

(๘) บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการจะประกาศกำหนด

“ผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี” หมายความว่า บุคคลที่ให้บริการในการพัฒนา
เทคโนโลยีทางการเงิน

“ข้อมูล” หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ
สิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ
และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย
ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งนั้นบันทึกไว้
ปรากฏได้

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษาหรือ
ประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการทางเทคโนโลยีอื่นใดตามที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัว
บุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงการระบุชื่อ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน หรือ
ที่อยู่ทางธุรกิจ และข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ

“เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า บุคคลที่ถูกระบุในข้อมูลส่วนบุคคล

“การปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูล” หมายความว่า กระบวนการหรือวิธีการใด ๆ
ที่ทำให้ข้อมูลไม่สามารถนำมาใช้ระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูลได้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“หน่วยงานกำกับดูแล” หมายความว่า ธนาการแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และหน่วยงานกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี และด้านการเงิน อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจมีมติให้เชิญ รัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณาให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้ที่ได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่งสำหรับวาระการประชุมที่ได้รับเชิญนั้น

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกพักงาน หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย
- (๘) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ
- (๑๐) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่ถูกสั่งห้ามหรือเพิกถอนการอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนโดยหน่วยงานกำกับดูแล

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) นายกรัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้ โดยให้ถือว่า คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงสามสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ รวมทั้งจัดทำแผนส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้วยเทคโนโลยีทางการเงิน
- (๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) วินิจฉัยปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้
- (๔) ออกแนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ค่าเบี้ยประชุมของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๒

การอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการเงินการลงทุน
การเข้าถึงข้อมูลและการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงิน

มาตรา ๑๕ การทำธุรกรรมดังต่อไปนี้ หากได้ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือได้ดำเนินการด้วยวิธีการและเทคโนโลยีอื่นใด ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้ถือว่าชอบด้วยกฎหมาย และมีผลเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมตามแบบและวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นพยานหลักฐาน ในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมาย ทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใดเพียงเพราะว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๑) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(๓) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(๔) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของผู้ที่ประกอบการในธุรกิจประเภท ซึ่งอยู่ภายใต้กำกับของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และกฎหมายว่าด้วยทรีสต์ เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

(๕) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย และธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

(๖) การจองซื้อหลักทรัพย์ การออกใบหลักทรัพย์ การส่งมอบหลักทรัพย์ การจัดทำทะเบียน การซื้อขายและการโอนหลักทรัพย์ ตลอดจนการจำหน่ายและการบังคับจำหน่ายหลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

(๗) การจองซื้อหลักทรัพย์ การออกใบหลักทรัพย์ การส่งมอบหลักทรัพย์ การจัดทำทะเบียน การซื้อขายและการโอนหลักทรัพย์ ตลอดจนการจำหน่ายและการบังคับจำหน่ายหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๘) การมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและออกเสียงแทนผู้ถือหลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๙) การเรียกประชุม การประชุมผู้ถือหลักทรัพย์และการออกเสียงลงคะแนนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๑๐) ธุรกรรมอื่นที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ทั้งนี้ ธุรกรรมตามมาตรา^{๑๑}นี้ให้หมายความถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ให้บริการทางการเงินต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อจัดให้ผู้ให้บริการแสดงตนหรือดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ให้บริการ หรือยืนยันข้อเท็จจริงใด ๆ ของผู้ให้บริการ หรือการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ผู้ให้บริการทางการเงินต้องดำเนินการตามกฎหมาย และหากข้อมูลที่ช่วยในการตรวจสอบยืนยันเหล่านั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่ทำให้ผู้ให้บริการทางการเงินสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว

ประเภทข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ การแสดงตนหรือดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ให้บริการของผู้ให้บริการทางการเงินตามมาตรา ๑๖ นอกจากจะดำเนินการโดยการแสดงตนต่อหน้าผู้ให้บริการทางการเงินแล้ว หากทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ดำเนินการด้วยเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนด แม้มิได้แสดงตนต่อหน้าผู้ให้บริการทางการเงินก็ให้มีผลเช่นเดียวกับการแสดงตนหรือดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ให้บริการของผู้ให้บริการทางการเงินตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงบริการของประชาชน ผู้ให้บริการทางการเงินหรือผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีใดประสงค์ที่จะใช้ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นข้อมูลที่มีได้มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้เปิดเผย ผู้ให้บริการทางการเงินหรือผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีนั้นอาจขอข้อมูลที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดและมีการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลแล้วจากหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลดังกล่าวได้ และให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูล ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูล และการปกปิดข้อมูล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข รูปแบบ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้ผู้ทำหน้าที่ปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลที่อยู่ในรายชื่อที่คณะกรรมการยอมรับมาตรฐานการดำเนินการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้ มาตรฐานการดำเนินการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เมื่อหน่วยงานของรัฐได้เปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลที่คณะกรรมการประกาศกำหนดแล้ว หรือมอบหมายให้ผู้ทำหน้าที่ปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลที่อยู่ในรายชื่อที่คณะกรรมการยอมรับมาตรฐานการดำเนินการปกปิด

ตัวตนของเจ้าของข้อมูลเป็นผู้ปกปิดข้อมูลก่อนเปิดเผยแทนตน ให้ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวสามารถทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

การปกปิดข้อมูลตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับกรณีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่หน่วยงานของรัฐเปิดเผยโดยมีกฎหมายกำหนดให้สามารถกระทำได้

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐได้รับคำขอให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๘ แม้ปกปิดตัวตนแล้ว มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ และเห็นว่าไม่ควรเปิดเผย ผู้ขอข้อมูลอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งปฏิเสธคำขอ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

- (๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้
- (๓) การเปิดเผยข้อมูลที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใดประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองของตนที่มีได้มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้เปิดเผยและได้มีการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ให้สามารถกระทำได้ โดยให้นำความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ การส่งข้อมูลให้ผู้ทำหน้าที่ปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลซึ่งอยู่ในรายชื่อที่คณะกรรมการยอมรับมาตรฐานการดำเนินการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูล สามารถทำได้

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ กับข้อมูลซึ่งทำการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลแล้ว เพื่อให้สามารถระบุตัวตนของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นได้ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือกระทำโดยสุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย

มาตรา ๒๓ เมื่อมีหลักฐานโดยชัดแจ้งว่าผู้ใดกระทำหรือจะกระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๒๒ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นระงับหรือละเว้นการกระทำเป็นการชั่วคราว และ
- (๒) ฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งห้ามมิให้ผู้นั้นละเมิด ข้อมูลส่วนบุคคล และฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้

การใช้สิทธิตาม (๑) อาจกระทำได้ก่อนการฟ้องคดีตาม (๒)

มาตรา ๒๔ ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเมื่อมีการฟ้องคดีตามมาตรา ๒๓ (๒) ศาลมีอำนาจกำหนดตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) นอกจากกำหนดค่าสินไหมทดแทนเฉพาะในความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิด โดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้

(๒) ในกรณีที่ไม้อาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนตาม (๑) ได้ ให้ศาลกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร

(๓) ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เพื่อกลั่นแกล้ง หรือเพื่อหาประโยชน์โดยมิชอบ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่ศาลกำหนดตาม (๑) หรือ (๒) ได้ แต่ต้องไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนตาม (๑) หรือ (๒)

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดที่ได้ข้อมูลตามมาตรา ๑๖ นำข้อมูลไปใช้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำเนินการปกปิดตัวตนของเจ้าของข้อมูลใดเปิดเผยหรือนำข้อมูลไปใช้โดยทุจริตและมีได้ปกปิดข้อมูลตามมาตรฐานจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นสามารถระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูลได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๑ และเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของผู้ให้บริการทางการเงิน หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับผู้ให้บริการทางการเงินนั้น

(๔) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับผู้ให้บริการทางการเงิน ตามข้อตกลงที่มีระหว่างกัน

(๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของผู้ให้บริการทางการเงินนั้น

(๖) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือหรือความเสี่ยงประกอบการให้บริการทางการเงิน

(๗) การเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการทางการเงิน ที่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว

(๘) การเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการทางการเงิน ซึ่งผู้ให้บริการดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว

(๙) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๑๐) การเปิดเผยที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้ทำได้

(๑๑) การเปิดเผยด้วยเหตุอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แต่ไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือการกระทำและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๐ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้โดยสุจริต เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ได้รับยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการจัดให้มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใดมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ แต่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งและเสนอแผนเตรียมความพร้อมต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและให้คณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันแนวปฏิบัติเป็นการชั่วคราว

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี